

Rosenkransvallfärd till Oskarström 28 maj 2022

Jungfru Maria – Fredens drottning

Kardinal Anders Arborelius OCD, Biskop av Stockholm
(Predikan och meditation är nedskrivna efter inspelning)

Predikan

Kära pilgrimer. Vi är här i Oskarström idag, eftersom Jungfru Maria sade ja till sitt uppdrag att föda Frälsaren till världen. Hela vår tro är beroende av detta ja. Tänk om Maria inte hade sagt ja, om Jesus inte hade fötts till världen, då hade vi inte kommit hit idag för att fira henne, som på hela mänsklighetens vägnar sade ja till att bli moder till Gud, moder till Frälsaren. Idag vill vi alla ansluta oss till hennes ja-ord till Gud för att vi tillsammans med Maria skall kunna be om en värld i fred, endräkt och broderskap.

Vi som är här idag representerar en stor del av världens nationer. Vi är människor från hela världen som har hamnat i denna lilla avkrok, om vi får säga så om Oskarström, en liten plats i Halland, som idag samlar människor från otaliga nationella, sociala och kulturella bakgrunder. Vi är här för att ställa oss och hela vår värld under Jungfru Marias beskydd och tillsammans be om fred på jorden och även verka i vår omgivning för fred, godhet, kärlek och samhörighet. Vi måste börja där vi lever. Vi längtar alla efter ett slut på kriget i Ukraina och i andra länder, även om vi tycker att vi inte kan göra så mycket åt det. Men det kan vi faktiskt genom att be om Guds hjälp och ställa oss alla under Jungfru Marias beskydd, så att vi blir fredsstiftare och sprider godhet och kärlek omkring oss. Därför har vi alla som deltar i denna vallfärd ett ansvar. Vi har bett rosenkransen för att tillsammans med Maria utverka fred på vår jord. Men vi måste också fortsätta i vardagen för att sprida godhet, samhörighet och enhet bland människor. Det är Kyrkans ständiga uppgift att göra evangeliet synligt, hörbart och tydligt.

Vi kan tycka att vi katoliker i Sverige inte kan göra så mycket. Vi är endast ungefär 1,6 % av befolkningen, en liten grupp. Men ibland är det just en liten grupp som kan förvandla världen, något vi såg i Kyrkans begynnelse. Det var en liten skara apostlar som spreds ut över världen. Vi ska också spridas ut över en stor del av Sverige, alla vi som har kommit hit idag. Då är det viktigt att vi tar med oss något av Jungfru Marias frid och godhet för att sprida detta omkring oss. Tänk på, när ni åker hem till era olika orter, att ni var här också för deras skull, som inte var med idag, för att be att den fred som Jesus har fört till världen och som Maria vakar över också skall spridas på era hemorter. Tänk efter om det kanske finns någon där hemma som jag borde söka upp, någon som jag borde be om förlåtelse, någon som behöver mitt stöd och min uppmuntran, så att jag också blir en fredsskapande, fredsstiftande människa, som sprider det goda och sanna omkring mig.

Vi har alla en uppgift att i Maria tjänst verka för en värld där människor lever tillsammans i enhet, kärlek och godhet. Själv får jag i morgon den stora glädjen att inviga en ny kyrka till Jungfru Marias ära i Skellefteå, en kyrka som tidigare har tillhört Svenska kyrkan och som vi har kunnat förvärva. Också där kommer människor att samlas i Marias namn för att fira eukaristi och ta emot Jesus Kristus. Också där finns det människor som vill leva under

Jungfru Marias beskydd och så bli till glädje och välsignelse för sin omgivning. Jag tror att just i Sverige är Maria mycket viktig. På något sätt saknas hennes godhet, vänlighet, omsorg. Ofta saknas det varma hjärtat och det goda leendet. Folk ser så dystra och buttra ut här i Sverige. Vi behöver Jungfru Maria för att lätta upp vår situation och bli lite mer glada och öppna för varandra. Vi ber för varandra att vi genom Jungfru Marias hjälp skall komma Jesus närmare, bli trognare Evangeliet och Kyrkan, så att vi verkligen blir Jesu budbärare och Jesu vittnen i detta land.

Återigen undrar någon vad "lilla jag" kan göra. Jag kan göra oändligt mycket. En människa kan göra så mycket för att förändra denna värld, något som vi ser inte minst i Jungfru Maria och i helgonen. Om vi verkligen tar vår kallelse på allvar kan situationen i vår omgivning förändras. Ni, kära barn, som har tagit emot er första kommunion, ni är verkligen viktiga för kyrkan här i denna församling. Det är ni som ska sprida kärlek och glädje omkring er. Unga människor och barn har en förmåga att göra livet lättare, inte minst för de äldre. Tänk efter. Säkert finns det någon äldre person i er närhet som kanske behöver ett besök, ett telefonsamtal eller ett vänligt ord. Ibland är det de små detaljerna som ändrar hela atmosfären. Vi kan le mot varandra istället för att titta lite dystert på varandra. Vi kan säga något fint istället för något fult. Vi människor har en större förmåga än vi tror att bidra till en bättre värld.

Idag är vi här för att få del av Jungfru Marias förbön för fred på vår jord. Då måste vi också medverka till detta i vårt dagliga liv, så att man ser på oss som fredsstiftande människor, som sprider godhet och kärlek omkring oss och som på vårt sätt lovsjunger Gud. Det gör vi på ungefär samma sätt som hunden som inte kan tala mänskligt språk men skäller i bakgrunden här eller som fågeln som sjunger i skyn. Alla kan på sitt sätt bidra till att prisas Gud och skapa större godhet och omsorg omkring sig.

Låt oss idag vörda, älska och tjäna Jungfru Maria, så att hon kan hjälpa oss att bli mer lika Jesus Kristus. Maria fick fostra Jesusbarnet. Hon fick uppfostra honom. Det märkligaste av allt är att när Gud blir människa blir han ett litet barn som behöver fostras, hjälpas av sin mor. Också vi behöver Maria som vår mor, som fostrar oss och gör oss till trognare, bättre och kärleksfullare människor. Det är aldrig för sent för någon av oss. Hur gamla vi än har blivit kan vi bli ännu mer Guds älskade barn. Ju äldre vi blir, desto yngre kan vi bli, om vi verkligen tar till oss att få vara Guds älskade barn, att leva i godhet och kärlek med varandra. På så sätt kan vi bidra till en värld i fred, endräkt och godhet.

Tänk på att här i Oskarström, där vi har varit samlade, katolska troende från en stor del av världen, har vi tagit ut i förskott något av vad det är att leva tillsammans med människor av olika nationell, kulturell, språklig och politisk bakgrund. Det är möjligt när man bygger på Jesus och när man ställer sig under Jungfru Marias beskydd för att bidra till en bättre värld, där Jesu frid får råda. Idag tackar vi Jungfru Maria som vill hjälpa oss att bli trognare Jesus i hela vårt liv, så att vi tillsammans kan glädja Jesu Hjärta genom att verka för godhet, fred, sanning och barmhärtighet. Amen.

Meditation över dagens tema, Maria som Fredens drottning.

VI börjar med att be en av Kyrkans allra äldsta böner, *Sub tuum praesidium*. Det är en Maria-bön från 200-talets Egypten.

Till ditt beskydd flyr vi, heliga Guds Moder. Försmå inte vår ödmjuka bön i vår nöd utan befria oss alltid från alla faror, du ärorika och välsignade Jungfru. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

I alla tider har människor i svårigheter och nöd, i krig och konflikter tagit sin tillflykt till Jungfru Marias beskydd. Det är inte så konstigt, eftersom hon hade sin stora uppgift att beskydda Guds människoblivande här på jorden. Hon fick fostra Jesusbarnet, beskydda det och fly med det till Egypten. Därför är det så lätt för människor i krigets skugga och i förföljelseernas tid att ta sin tillflykt till Jungfru Maria, Jag vet otaliga människor som har kommit till Sverige, som har upplevt krig, förföljelse och lidande, som verkligen har vuxit in i en djup tillit till att Jungfru Maria också är deras mor.

Idag har vi försökt begrunda att Maria är fredens drottning, inte minst för dem som lever i krigets skugga och upplever krigets fasor. Man förstår det fulla värdet av fred först när man lever i krig. Vi som lever i ett tryggt land har svårt att förstå hur djup längtan kan vara efter fred, efter beskydd, efter hjälp. Samtidigt behöver vi också beskydd i våra personliga svårigheter.

Man ser också Jungfru Maria som den som beskyddar det andliga livet, Kristuslivet, i oss. Vi som lever i en materialistisk och individualistisk miljö vet, hur svårt det är att bevara tron. Vi har alla kära anförvanter och släktingar, kanske barn och barnbarn, som har förlorat sin tro på Jesus. Därför är det viktigt att vi ber speciellt för dem att Jungfru Maria skall hjälpa dem att bevara den största skatt vi har fått här på jorden: tron på Jesus Kristus. Vi har alla erfarit ett behov av beskydd och hjälp, att leva i djup fred. Fred är inte bara avsaknad av krig, utan fred och frid är en djup både yttre och inre trygghet i tillvaron, där vi inte känner oss starkt hotade och utsatta för våld och påtryckningar.

Därför är det så viktigt att vi ser på Jungfru Maria som själva sinnebilden av det bibliska begreppet fred. På hebreiska säger man *shalom*, på grekiska *eirene*, på latin *pax* och på ryska *mir*. Det är inte bara ett tillstånd där det inte är krig, utan det är ett tillstånd där människor lever i trygghet och glädje, där man tillsammans bygger upp en bättre värld. Det är den djupa meningen med det bibliska begreppet fred. På svenska har vi två ord: fred och frid. Då vi talar om fred tänker vi mer på den yttre freden och avsaknaden av krig.

Då vi talar om frid tänker vi på den djupa glädje och tillit, som vi har till vår Gud och till dem som älskar oss. Det är en värld där människor lever tillsammans i kärlek, godhet och omtänksamhet, en värld där barmhärtighet och kärlek råder. Det är detta som Jungfru Maria står för i vår kristna tro. Hon var helt oberörd av synden. Hon var den Obefläckade och hade inte tillstymmelse till någon själviskhet eller egenkärlek. Hon kan hjälpa oss att försöka förstå vad det är Jesus Kristus vill ge oss. Därför är det så viktigt att vi tar vår tillflykt till Jungfru Maria i vår bön, att vi ställer oss under hennes beskydd. Det gäller inte minst våra barn och ungdomar. Jag är glad att det är med en del barn och ungdomar här idag. Ett besök på en plats som denna kan hjälpa dem att få en liten aning om vad Kyrkan är och borde vara: en plats där vi tillsammans under Marias beskydd får komma Jesus närmare och där vi till varandra får förmedla godhet, sanning och barmhärtighet.

När vi ser på Jungfru Maria som fredens drottning är det för att få en djupare inblick i vad Bibeln och vår tradition menar med fred och frid. Det får liksom ett mänskligt ansikte i Maria. Ser vi på den kristna historien har man alltid i svårigheter och nöd, tagit sin tillflykt till Maria. Många av er, kära bröder och systrar, kommer från länder där det har varit helt naturligt att be om Marias hjälp. Vi kan tänka på Latinamerika och vår Fru av Guadalupe, där Maria uppenbarade sig för en fattig indian, när landet hade det svårt under spanjorerna, *conquistadorerna*. Hon ville visa att de var Guds älskade barn. Vi kan även tänka på Polen och Czestochowa, där svenskarna kom och härjade hela landet och ville förstöra allt. Då fanns det bara en plats kvar dit svenskarna inte nådde fram: Jasna Góra, klostret i Czestochowa. Faktiskt råkade jag befinna mig där en gång den 15 augusti på en stor vallfärd. Då sade kardinal Glemp lite skämtsamt och i mer vänskaplig anda, att nu har svenskarna till och med kommit in i klostret.

I vårt land såg man under medeltiden Jungfru Maria som den äkta drottningen. Man firade den 15 augusti som en skyddsfest för hela landet. Det är därför vi så gärna sjunger sången ”Du Drottning över Nordens land”. I alla tider och i alla kulturer har man förstått att vi behöver en mor. Det är något djupt mänskligt. Då måste det också vara så i Kyrkan. Vi behöver en mor som vakar över oss, beskyddar oss och hjälper oss att leva som Guds äkta barn i ömsesidig kärlek, godhet och tillit.

Vi blir, som Jesus säger, saliga när vi verkar för fred och frid. Vi kan sprida en anda av godhet och frid omkring oss, när vi verkligen ber om Jungfru Marias hjälp och stöd. Det är som barnet i moderns armar som får trygghet, när det tycker att det är jobbigt. Det kan också vara jobbigt i kyrkan, när det där finns en massa främmande människor. Man känner sig då lite vilsen som ett litet barn. Vi måste förstå att när vi talar om fred är det något större, djupare och mer allomfattande än bara ett tillstånd, där man inte har krig. Vi är alla kallade att försöka göra jorden så lik himlens härlighet som möjligt. Fred och frid är något mycket viktigt. Samtidigt vet vi att vi i vårt dagliga liv måste försöka förverkliga fred och frid i våra familjer, i våra församlingar och i vårt samhälle, så att vi kristna verkligen blir tydliga och synliga som freds- och fridsstiftande varelser som sprider denna anda omkring oss.

Då behöver vi en förebild som Jungfru Maria som står vid Jesu sida. Han är fridsfursten och hon är fridens drottning. Här ser vi det som kyrkofäderna så ofta betonar, att i den nya skapelsen behöver vi både den nye Adam och den nya Eva. Genom vårt dop lever vi redan i den nya skapelsen. Mer och mer kan vi bli medvetna om det. Då behöver vi det föredöme vi får i Jesus och som återspeglas i Maria.

Det räcker alltså inte att bara en gång om året komma hit till Oskarström och be om Marias hjälp, utan det är det vardagliga livet därhemma, på jobbet, bland kompisarna som mer och mer måste bli genomlyst och präglad av den nya skapelse som vi ser så tydligt i Jesus och Maria. Därför behöver vi Marias hjälp och förbön så att vi kan förbli trogna detta ideal, så att vi också i våra dagliga omständigheter kan förmedla Jesu fred och frid till människor omkring oss. Då måste vi börja där vi är: i vår familj, i vår församling.

I den synodala process vi har påbörjat i våra församlingar har det ibland kommit fram att en del människor har svårt att känna sig accepterade och välkomna. Därför måste vi alltid vara mycket uppmärksamma, speciellt på dem som har kommit nyligen, dem som känner sig lite utsatta, så att de verkligen förstår, att en församling är som hemmet i Nasaret, där alla lever i Jesu och Marias ständiga närhet. Där är vi alla levande stenar som försöker förverkliga

fredens och fridens atmosfär, så att människor känner sig hemma i våra församlingar. Där kan de få hjälp och stöd och erfara att det verkligen är Marias anda som styr i församlingen, som blir ett äkta hem i Nasarets efterföljd.

När vi har varit här i Oskarström hoppas jag att vi har fått den inspiration vi behöver för att återvända hem förnyade av mötet med Maria. Det viktiga är att det bär frukt, att vårt liv får ett större djup, att Jesus får större plats i vårt liv, att Maria kan hjälpa oss ännu mer att försöka realisera detta ideal. Därför är det viktigt att vi ber för varandra. Be gärna lite för den som sitter bredvid er här i kyrkan och som ni kanske aldrig har sett tidigare eller som kanske är er bästa vän. Skulle det vara er värsta ovän, är det ännu bättre, för då kan ni försonas under Marias mantel. Hela tiden måste vi vara medvetna om att Gud vill förvandla och fördjupa vårt liv i Jesu efterföljd. Vi behöver ständigt komma Gud närmare och förvandlas av hans nåd. Då är ofta Marias hjälp avgörande. Liksom en mor gärna vill att hennes barn skall vara vänner, hjälpa varandra och stödja varandra, vill Maria att vi också skall ha denna ömsesidiga kärlek, omsorg och sprida frid, godhet omkring oss.

Så packa ner i era väskor ett paket där det står fred eller frid, Marias fred, Marias frid. Jag är alltid så glad när jag åker förbi Mariefred, därför att vi har en ort i Sverige som är uppkallad efter Maria och hennes frid. Som ni kanske vet, beror det på att det där före reformationen fanns ett kartusiankloster som hette Pax Mariae (Marias fred och frid). Marias frid heter också Birgittaklostret i Vadstena. Egentligen skulle vi alla kunna ha det som vår adress som katolska kristna och då bo i Marias frid. Vårt hem är ett uttryck för Marias frid och fred. Då blir vi också lite mer uppmärksamma på, hur vi i vår omgivning kan sprida detta budskap om fred och frid. Ta gärna och packa ner i er väska en portion av Marias frid och fred och tänk efter hur detta kan realiseras i er vardagliga situation. Det behöver inte vara något märkligt utan helt enkelt att man lugnt och stilla ställer sig under Guds Moders beskydd, litar på hennes hjälp och försöker förmedla den djupa insikten i hur nära och djupt förbundna vi är med Jungfru Maria.

När vi nu snart ställer ut det Allraheligaste Sakramentet är det ett tillfälle att förnya vår överlåtelse till Jesus genom Marias händer. Liksom Maria fick bära Jesusbarnet i sina händer, vill hon också bära fram oss som en gåva till Gud. Vi behöver alla hennes moderliga omsorg och kärlek, hennes beskydd i livets alla svåra och jobbiga situationer, så att vi lär oss att vi inte är ensamma och övergivna, utan att vi hela tiden är burna av hennes förbön och moderliga ömhet. Det hjälper oss att bli ännu mer omformade av Guds kärlek, så att vi gläds över att vara Guds älskade barn och verkligen kan leva som sådana barn borde leva. Till slut upprepar jag ännu en gång den bön som kristna har bett ända sedan 200-talet.

Till ditt beskydd flyr vi, heliga Guds Moder. Försmå inte vår ödmjuka bön i vår nöd utan befria oss alltid från alla faror, du ärorika och välsignade Jungfru. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.